

LITERATURA

SLOVNÍČEK POJMŮ

- **ANTONYMUM** = slovo opačného významu -> *černý x bílý*
- **SYNONYMUM** = slovo podobného významu -> *dům // barák*
- **HOMONYMUM** = stejné slovo, které má více významů -> *koruna (strom, na hlavě)*
- **HLÁSKA** = písmeno, které vyslovíme
- **SLABIKA** = rytmičná část slova
- slovo **NADŘAZENÉ** = název pro danou skupinu slov s podobným významem -> *ovoce*
- slovo **PODŘAZENÉ** = příklady slov ve skupině -> *jablko, banán*
- slovo **CITOVĚ ZABARVENÉ** = *ručička - ruka - hnáta (hanlivě)*
- **PRÓZA** = každý text kromě básně a písně
- **POEZIE** = každá báseň a píseň
- **EPIKA** = každý text s příběhem (epický = řekneme na nějaký příběh)
- **LYRIKA** = každý text bez příběhu - pouze pocity, emoce autora
- **PŘIROVNÁNÍ** = se slovem jako -> *moudrý jako sova*
- **PERSONIFIKACE** = oživení neživé věci -> *židle zpívá, kámen se raduje*
- **METAFORA** = slovo, které dává význam jinému slovu - *kapka štěstí (kapka = trochu)*
mraky úkolů (mraky - hodně)
- **ANAFORA** = opakování slova na začátku prvního a druhého verše např.
Robin, na streamech nás učí,
Robin, občas mě svou výukou mučí. :D
- **EPOS** = velmi starý, až antický příběh - *epos o Gilgamešovi*
- **POVĚST** = příběh, o kterém nevíme, jestli je pravdivý

- **LEGENDA** = příběh o člověku, který udělal záslužný čin
- **POHÁDKA** = nadpřirozený příběh s nereálnými bytostmi - *Harry Potter*
- **ROMÁN** = velmi dlouhý, rozsáhlý příběh s mnoha postavami -> nemusí být o LÁSCCE!
- **TRAGÉDIE** = veselý příběh s velmi špatným koncem - *Romeo a Julie*
- **ROMANCE** = příběh o lásce
- **BALADA** = pochmurný děj, špatný konec - *Erbenovy básně*
- **VERŠ** = jedna řádka básně
- **SLOKA (STROFA)** = jeden odstavec básně
- **ANEKDOTA** = vtip
- **OXYMÓRON** = slova, která se navzájem vylučují významem - *byl sytý hladem*

TYP LITERATURY

- 1) **UMĚLECKÁ** = každá kniha s příběhem, báseň, píseň
- 2) **VĚCNÁ** = mluví k věci - učebnice, encyklopedie
- 3) **NONSENSOVÁ** = non sense -> nemá smysl - formuláře, dotazníky

DRUH LITERATURY

- 1) **UMĚLECKÁ** = knihy s příběhem, básně, písně
- 2) **ODBORNÁ** = učebnice, encyklopedie
- 3) **PUBLICISTICKÁ = VEŘEJNÁ** - internet, noviny
- 4) **ADMINISTRATIVNÍ** = dokumenty, formuláře
- 5) **PROSTĚSDĚLOVACÍ** = rozhovor mezi lidmi

GRAMATIKA

Ú/Ů

- nejprve si musíme odtrhnout předponu
- pokud se **"U"** vyskytuje na začátku kořene slova = **"Ú"**
- pokud se **"U"** vyskytuje uprostřed nebo na konci = **"Ů"**
- VÝJIMKY: *túra, skútr, iglú, ragú, ocún, kůra (stromu) x kúra (léčebná), manikúra*

S/Z

S:

1. **DOHROMADY, K SOBĚ** - *slepit, skamarádit*
2. **ZE SHORA DOLŮ** - *spadnout, skočit*
3. **NIČENÍ (DESTRUKCE)** - *spálit, shořet, shnít, sfouknout*

Z:

ZMĚNA STAVU - *zblednout, zčervenat, zlenivět, zlevnit*

- SPRÁVA (správce, spravit) X ZPRÁVA (sms)

OVI/OVY:

- musíme si za slovem s **ovi/ovy** ukázat buď slovem **Ti = i** nebo **Ty = y**
- když za slovem s **ovi/ovy** žádné slovo není, píšeme **vždy i** -> *Dám to Karlovi*

N/NN

1. musíme si najít **základ slova** např. *kamenný = kámen* => když se tam **N** vyskytuje + koncovka **NÝ = NN**, když ne = **N**
- zvířata = **vždy jedno N!** - *havraní, sloní*
- koncovky **ík** = **vždy jedno N!** - *deník, ročník, viník*

PŘÍČESTÍ MINULÉ

- sloveso v minulém čase např. *chlapci běželi*
- musíme si najít podmět - **KDO? CO?** běželi = **chlapci** = -> na podmět si ukážeme buď **Ti-i** nebo **Ty-y**

MĚ/MNĚ/MNE

1. ZÁJMENA = dosadíme si slova TĚ = MĚ, TEBE = MNE, TOBĚ = MNĚ

Viděl **MĚ** = viděl **TĚ** => **TEBE = MNE**

Mluvil o **MNĚ** = mluvil o **TOBĚ** => **TOBĚ = MNĚ**

TĚ = MĚ
TEBE = MNE
TOBĚ = MNĚ

2. ostatní slovní druhy - musíme si najít základ slova -> zatemněná místnost -> *temný* = **MNĚ**

Výjimky! : **tamější = TAM! = MĚ**

Rozuměl (rozumí) x rozumně (rozumný)

VELKÁ PÍSMENA

1) na začátku věty a ve jméně = **VELKÉ PÍSMENO**

2) národnosti - podstatné jméno = *Čech, Němec* = vždy velké **ALE! Přídavné jméno**
- *český, německý* = **vždy malé!**

3) rasy - **vždy malé!** = *černoch, běloch, cikán, indián*

4) názvy měst, - kromě předložky všechno velké = *Hluboká nad Vltavou!*

MATEMATIKA

DESETINNÁ ČÍSLA:

+ a —

+ a -> buď napíšeme pod sebe, nebo musíme počítat se stejnými jednotkami ->

$$0,30 + 0,45 = 0,75$$

násobení

1. dáme si pryč všechny **nuly** a **desetinné čárky**
2. **vynásobíme** spolu pouze **celá čísla**
3. posuneme **desetinnou čárku** o tolik míst, **kolik** jich v příkladu máme

dělení

- stejný postup jako u násobení, ale posouváme desetinnou čárku o rozdíl desetinných míst -> **ODEČTEME JE!**
 $2 - 1 = 1$
- např. $0,64 : 0,8 = 0,8$

ZLOMKY:

+ a —

- +a -> musíme si najít společného **jmenovatele** = takové číslo, do kterého se vejdou **všechna čísla !!!**
- např: $4 \text{ a } 3 = 12$

násobení

- násobím čísla nahoře a dole
- např. $\frac{4}{6} \times \frac{2}{3} = \frac{8}{18} = \frac{4}{9}$

dělení

- **VŽDY** prohodíme čísla ve 2. zlomku a **násobíme!**
- např. $\frac{4}{6} \div \frac{3}{2} = \frac{4}{6} \times \frac{2}{3} = \frac{8}{18} = \frac{4}{9}$

ROVNICE:

1. úkolem každé rovnice je dopočítat se pouze k jednomu **X !!!**
2. když chceme přesunout číslo nebo písmeno z jedné strany na druhou, **MUSÍME OBRÁTIT ZNAMÉNKO !!!**

např.
$$3x + 2 = 2x - 6$$
$$3x - 2x = -6 - 2$$
$$x = -8$$

3. když vyjde výsledek:

- $0=0$ $\Rightarrow$ ROVNICE MÁ NEKONEČNĚ MNOHO ŘEŠENÍ
- $0=3$ $\Rightarrow$ ROVNICE NEMÁ ŘEŠENÍ
- $X=0$ $\Rightarrow$ VÝSLEDEK JE 0

4. rovnice se zlomky $\rightarrow$ musíme roznásobit rovnici společným **jmenovatelem** $\rightarrow$ u zlomku nejprve **dělíme** a pak **násobíme**, u čísel a písmen rovnou **násobím!**

- když máme – před zlomkem, obracíme nahoře **znaménka!**

$$x - \frac{3x+2}{6} + 2 = \frac{4x-1}{3} + 1 \quad | \cdot 6$$

$$6x - 3x - 2 + 12 = 8x - 2 + 6$$

VÝRAZY

1. VZOREČKY :

$$(A + B)^2 = A^2 + 2AB + B^2$$

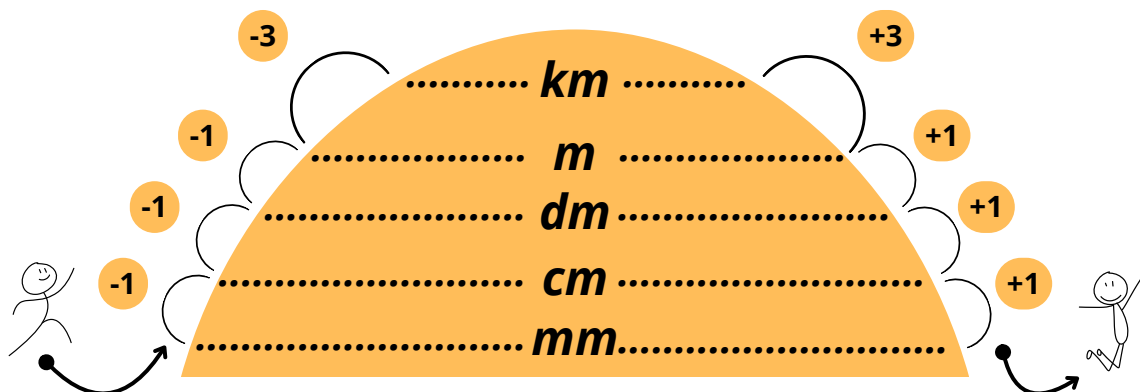
$$(A - B)^2 = A^2 - 2AB + B^2$$

$$A^2 - B^2 = (A + B) \times (A - B)$$

2. $3 \times (2x + 3) =$ roznásobíme vše v závorce $\Rightarrow 6x + 9$

3. $(2x + 1) \times (3x - 5) =$ násobíme vše se vším $\Rightarrow 6x^2 - 10x + 3x - 5$

PŘEVODY JEDNOTEK

- když jdeme nahoru (z mm na km) NULY UBÍRÁME !
- když jdeme dolů (z km na mm) NULY PŘIDÁVÁME !
- když máme převody jednotky čtvereční (m^2, mm^2) $\Rightarrow$ přidáváme 2x tolik nul !

$$1m = 100cm$$

$$1m^2 = 10000cm^2$$

- když máme převody jednotky krychlové (m^3, mm^3) $\Rightarrow$ přidáváme 3x tolik nul !

$$1m = 100cm$$

$$1m^3 = 1000000cm^3$$

$$1dm^3 = 1l$$

$$1m^3 = 1000l$$

PROCENTA

$$100\% = 1 = \frac{1}{1}$$

$$50\% = 0,5 = \frac{1}{2}$$

$$33\% = 0,3 = \frac{1}{3}$$

$$25\% = 0,25 = \frac{1}{4}$$

$$20\% = 0,2 = \frac{1}{5}$$

$$10\% = 0,1 = \frac{1}{10}$$

$$1\% = 0,01 = \frac{1}{100}$$

• POSTUP U SLOVNÍCH ÚLOH

1. nejprve si musíme zjistit **1%** ze zadaného čísla -> když:

$$2860 = 100\% \Rightarrow 2860 \div 100 = 28,6 = 1\%$$

$$3000 = 25\% \Rightarrow 3000 \div 25 = 120 = 1\%$$

2. poté si jedno procento vynásobíme takovým číslem,

kolik procent potřebujeme získat -> když:

$$1\% \text{ je } 30 \text{ a chceme } 60\% \Rightarrow 60 \times 30 = 1800 = 60\%$$

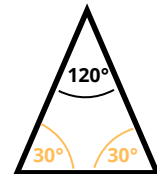
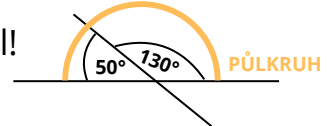
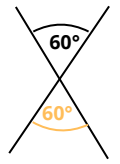
$$1\% \text{ je } 150 \text{ a chceme } 20\% \Rightarrow 20 \times 150 = 3000 = 20\%$$

ÚHLÝ

$$1 \text{ STUPEŇ } (1^\circ) = 60 \text{ MINUT } (60')$$

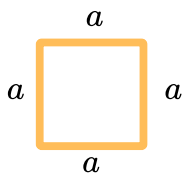
POSTUP U ÚLOH NA ÚHLÝ:

1. úhly, které leží naproti sobě a na stejných přímkách, **jsou vždy stejné!**
2. musíme se vždy dopočítat do **180°**, abychom si zjistili další úhel!
3. rovnoramenný trojúhelník má u ramen vždy **stejný úhel!**

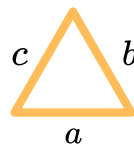

$$\text{PRAVÝ ÚHEL} = 90^\circ = \curvearrowright$$

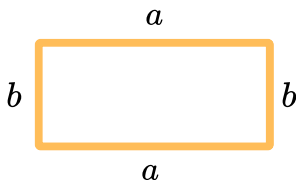
OBVOD, OBSAH, OBJEM TĚLES

$$o = 4 \times a \quad (a + a + a + a)$$
$$S = a \times a \quad (a^2)$$

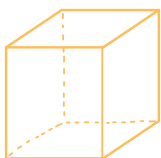
$$o = a + b + c$$
$$S = \frac{a \times V_a}{2}$$

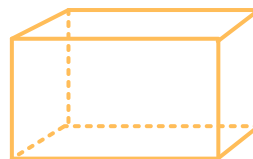
$$o = a + b + a + b$$
$$(2 \times a + 2 \times b)$$
$$S = a \times b$$

$$o = 2\pi r$$
$$S = \pi r^2 \quad \pi_{(pl)} = 3,14$$

$$o = 12a$$
$$S = 6 \times a \times a$$
$$V = a \times a \times a \quad (a^3)$$

$$o = 4a + 4b + 4c$$
$$S = 2(ab + ac + bc)$$
$$V = a \times b \times c$$

Pythagorova věta:

přepona = strany sčítáme!

$$c^2 = a^2 + b^2$$

odvěsna = strany odečítáme!

$$b^2 = a^2 - c^2$$

$$o = mm, cm, dm, m, km$$

$$S = mm^2, cm^2, dm^2, m^2, km^2$$

$$V = mm^3, cm^3, dm^3, m^3, km^3$$

GOMETRIE

PŘÍMKA = nekonečně dlouhá čára

ÚSEČKA = čára, která má začátek a konec

POLOPŘÍMKA = čára, která má začátek, ale nemá konec

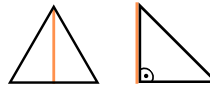
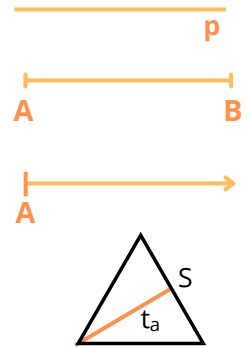
TĚŽNICE = čára, která vede od středu strany do protějšího bodu

VÝŠKA = prostě výška :D

TEČNA = pouze se kružnice dotýká!

SEČNA = rozsekává kružnici!

TĚTIVA = z jedné strany kružnice do druhé!

PSYCHICKÁ POMOC

- Je v pořádku, že cítíš stres, ber ho jako **kámoše** -> pomáhá Ti maximálně **se soustředit**.
- Přijímačky Ti nezařídí úspěšný život, pouze Ti řeknou, na jakou školu půjdeš -> **TY JSI STRŮJCEM SVÉHO ÚSPĚCHU !!!**
- Kdybys měl pocit, že jsi na to sám, **tak nejsi** -> stál jsem při **Tobě** na začátku, stojím i teď a budu stát, až to **ZANDÁŠ !!!**

JSI BOREC !